

НАПРЯМ 1

ОБЛІК ТА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

УДК 657

Безверхий Костянтин Вікторович,
к.е.н., доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту,
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна

ГЛОБАЛЬНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ В СВІТІ

Стрімкий та бурхливий розвиток економічних процесів у світовій економіці не оминув й інтегровану звітність підприємства. Так, у січні 2021 р. було опубліковано перші і останні зміни починаючи з 2013 до Міжнародних основ інтегрованої звітності (англ.: *International <IR> framework*) (далі – <IRF>) [1], щоб зробити такі звіти більш корисними для прийняття відповідних управлінських рішень. Таким чином, остання версія <IRF> (січень 2021 р.) застосовується до звітних періодів, починаючи з 1 січня 2022 року [1]. З серпня 2022 р. Фонд з МСФЗ (англ.: *IFRS Foundation*) взяв на себе відповідальність за <IRF>.

Проблемою на вирішення якої спрямоване дане дослідження є обґрунтування подальшого вектору розвитку інтегрованої звітності в світі як інформаційного джерела для прийняття відповідних управлінських рішень. Різноманітні підходи до звітування унеможливають порівняння фінансової та нефінансової інформації про діяльність різних підприємств, навіть одного сектору економіки країни.

14.12.2022 р. було прийнято Директиву ЄС 2022/2464 «Щодо корпоративної звітності про сталий розвиток» [2]. Метою вищевказаної директиви є вдосконалення існуючих вимог Директиви ЄС про нефінансову звітність, щоб краще використати потенціал Європейського Союзу під час переходу до повністю сталої та інклюзивної економічної та фінансової системи, відповідно до Європейської зеленої угоди (англ.: *The European Green Deal*) та Цілей сталого розвитку ООН (англ.: *UN Sustainable Development Goals*).

Наразі, концепції інтегрованої звітності, що знаходять своє відображення у <IRF> [1] увійшли в перші глобальні стандарти [3; 4] Ради з міжнародних стандартів сталого розвитку (далі – РМСР) (англ.: *International Sustainability Standards Board*). Такі МСФЗ С1 «Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації щодо сталого розвитку» [3] та МСФЗ С2 «Розкриття інформації, яка пов'язана з кліматом» [4], що були опубліковані у червні 2023 р. знаменують початок нової ери розкриття інформації, яка пов'язана зі сталим розвитком на ринках капіталу в усьому світі.

Голова РМССР Е. Фебер висловився, як концепції <IRF> [1] були імплементовані в МСФЗ С1: «Він підтверджує, що *цінність, яку компанія створює для себе або своїх акціонерів, нерозривно пов'язана з її бізнес-екосистемою, громадянським суспільством, у якому вона працює, людським капіталом, який вона використовує, природними ресурсами, які вона має використовувати...* Це питання, які сьогодні розглядають так багато керівників і фінансових директорів, і їм потрібна мова. Ми пропонуємо цю мову завдяки концепціям, які ми взяли з Міжнародних основ інтегрованої звітності» [5]. Саме так <IRF> розкриває фундаментальні концепції інтегрованої звітності: 1) концепція створення цінності для підприємства і для зацікавлених сторін [1, п. 2В]; 2) концепція капіталів [1, п. 2В]. Тому, сьогодні, міжнародні нормативно-правові документи у сфері звітності розвиваються. <IRF> якщо вони використовуються разом із стандартами ISSB, можуть підтримувати цілісне уявлення про процес створення цінності за допомогою управління та розкриття бізнес-моделі для встановлення зв'язків між фінансовою звітністю та фінансовою інформацією, пов'язаною зі стійким розвитком.

Подальший вектор розвитку інтегрованої звітності може включати в себе наступні напрями:

1. Подальше збільшення глобальної уніфікації стандартів і вимог до інтегрованої звітності. Доцільно, розвивати єдине нормативно-правове забезпечення формування інтегрованої звітності, щоб полегшити порівняння та аналіз звітів різних компаній і країн.

2. Підприємства в залежності від виду діяльності, можуть почати включати в інтегровані звіти додаткові аспекти, такі як управління ризиками, інновації, якість управління, аспекти добровільної діяльності та інші.

3. Укладачі інтегрованої звітності можуть все більше акцентувати свою увагу на аспектах сталого розвитку, включаючи соціальну відповідальність, екологічну сталість та управління ризиками кліматичних змін.

4. Здійснення діалогу з зацікавленими сторонами та врахування їхніх очікувань у процесі складання інтегрованих звітів.

5. Зростання зацікавленості у довгостроковому плануванні та вимірюванні довгострокової цінності підприємства.

Вищевказані напрями можуть змінюватися в залежності від економічних, соціальних, екологічних та технологічних тенденцій у світі. Розвиток інтегрованої звітності є динамічним процесом, що відображає еволюцію відносин між бізнесом, суспільством та навколишнім середовищем.

Список використаних джерел:

1. INTERNATIONAL <IR> FRAMEWORK URL: http://www.integratedreporting.org/wp-content/uploads/2022/08/IntegratedReportingFramework_081922.pdf.

2. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2464>.

3. IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1->

general-requirements.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards-issb/english/2023/issued/issbs1.

4. *IFRS S2 Climate-related Disclosures* URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures>.

5. *ISSB Chair Emmanuel Faber at the IFRS Foundation Conference: A new common language to build more resilient economics* URL: <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2023/06/a-new-common-language-to-build-more-resilient-economics>.

УДК 005.932:005.32

Дорошук Наталія Володимирівна,
*аспірантка кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна*

УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ: ВПЛИВ ПОВЕДІНКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СПОЖИВАЧІВ

Українські підприємства останні роки працюють в кризових умовах: карантинні обмеження та локдауни під час пандемії COVID-19 та військові дії на території країни. Водночас із цим вони повинні дотримуватися правил сучасного ведення бізнесу, які б дали змогу збільшити обсяги прибутку за рахунок уникнення зайвих витрат та їх оптимізації паралельно із дотриманням принципів корпоративної соціальної відповідальності. Як наслідок, сформувалися нові реалії управління запасами, які повинні враховувати споживчі потреби та поведінку населення із оптимізацією принципів управління складськими запасами. НП(С)БО 9 «Запаси» визначає запаси, як активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності, перебувають у процесі виробництва з ціллю подальшого продажу результату виробництва, утримуються для споживання під час здійснення виробничої діяльності, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [5].

Зі сторони логістики «запаси» – це сукупність товарів та матеріалів, які постачаються та зберігаються на підприємстві, вони виникають щоразу, коли ресурси, що надходять та виходять з підприємства не використовуються [3].

Ефективне управління складськими запасами є проблемою для логістичних компаній і компаній, які мають склади або центри розподілу, оскільки управління складськими запасами, які зберігаються, значною мірою впливає на прибутковість бізнесу. Накопичення запасів та їх зберігання є важливими факторами діяльності бізнесу:

- по-перше, наявність запасів дозволяє уникнути будь-якої нестачі матеріалів, з якими підприємство працює;
- по-друге, чим більше одиниць запасів, тим нижча собівартість одиниці виробу в цілому;
- по-третє, зберігання запасів забезпечує негайну доступність для задоволення попиту клієнта.